

REVISTA NOVA

Any I

Barcelona, 25 d'Abril de 1914

Núm. 3

CAP DE MARTRE

Fragment del monument a Miquel Servet, erigit a Vienne (França), obra den Josep Bernard

REDACCIÓ: CLARIS, 99.

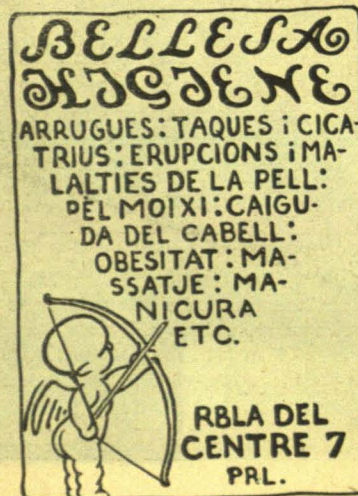
ADMINISTRACIÓ: CORTS CATALANES, 644 (BOTIGA
«LA PINACOTECA»).

NO'S TORNEN ELS ORIGINALS :: LA RESPONSABILITAT DELS MATEIXOS A CÀRREC DE L'AUTOR

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ { CATALUNYA. 12 PTES. ANY
RESTO D'ESPANYA . . . 15 » »
ESTRANGER. 20 » »
Número solt, 20 cèntims.

QUALITAT ROVIRALTA

Diàleg a l'Infern:
—¿Vostè per aquí, mossèn Coignard?
—Sí, senyora... Ja veurà, Nostre Senyor, en sa gran misericòrdia, m'havia permès habitar el Purgatori, però jo he preferit el Regne de Plutó perquè... vaja, no hi hà que dar-hi voltes, el Purgatori està frequentat sols de gent mediocre.
(La Vie Parisienne, Paris)

LA FATALITAT

— ¡Tants avant-passats com hi hà a la meua família i ni un que hagi estat a les Creuades!

EL VALOR DE L'ART MODERN

PER JOAN SACS

MOLTES són les escoles pictòriques que han florit d'ensà de l'aparició de l'Impressionisme. Cap d'aqueixes escoles ha satisfet plenament, ni els sintetistes, l'esperit sintètic dels nostres temps.

La generació que succeí als mestres impressionistes se cregué obligada també a empenye'l món, i tots els seus esforços se dirigiren a crear voluntariament, artificiosament, lo que sols als rars escollits, en el lent desfilat de les generacions, els hi és donat crear fatalment, quasi involuntariament. Les joventuts se succeïren amb la mateixa dèria; totes digueren llur sistema efímer i unilateral; no hagueren l'Empiri però sí la gloriola.

Avui encara la frase «primer la mort que la manca d'originalitat» és la divisa de la major part dels artistes, i els marxants de pintura continúen exigint «quelcom d'imprevist, encara que no siga correcte ni agradós».

No obstant, molt errat aniria aquell qui cregués que sols la lluita per la vida o bé la vanitat impulsen l'estètica d'avui, aquell qui jutges del nostre moviment artístic solament per les manifestacions externes de les diverses escoles que tan ràpidament se succeeixen. Els manifestes i les Exposicions solen ser sovint la vulgarització d'un pensament apenes revelat, pudorós i sincer, les més de les vegades ja abandonat quan la comparsa abúlica se llença al seu apostolat.

Aquesta febre de recerques fa víctimes, anula un sens fi d'existències, indueix a cruents sacrificis i a abnegacions exemplars; és, en principi, l'amor propi esperonat, l'heroisme provocat per l'exemple dels impressionistes. ¿Aquests feren un pas de gegant? Doncs ¿per què

nosaltres no'n fariem un altre?, se digueren els homes del 1890. ¿Per què no avençàrem per l'esplèndida ruta oberta? Aqueix no és llenguatge d'arribista.

Cézanne, unint la nova paleta i la nova visió a un sentiment més conscient de la realitat, en el sentit abstracte de profunditat, inicià l'inquietut que ara ens abrusa. Seurat, profunditzant més científicament en la realitat, vingué després. Gauguin, escorcollant en l'ingenuïtat vident de l'home primitiu; els simbolistes, amb llur teoria dels equivalents, i els seus fillols, els decorativistes, que amb els sensacionalistes brutals, nomenats *fauves*, tendien a l'irreflexibilitat i a l'intuïció; les escoles recents amb llur reacció encarniçadament raonadora i les escoles immediates amb les llurs respectives reaccions succeint-se vertiginosament, totes són tendències a la possessió, al domini d'aqueixa realitat saborosa i crudel que'ns devora i que devorem, que veiem, oim, oïm, gustem, toquem i sentim meravellats i insaciats.

Mes, com dèiem abans, aqueixes tendències se presenten totes, després de l'Impressionisme — clàssicament sintetitzant — amb caràcter unilateral, amb visió especialitzada: cada una d'elles com una de les incomputables facetes d'aqueixa diamantina realitat pura. Aqueix fraccionament no pot titllar-se despectivament de romàntic, encara que aparenti oposar-se a l'actuació clàssica; és clàssic per lo que té d'anàliti i de vital; el moviment artístic d'avui és el més antimorbós que mai s'hagi registrat, el més cohesionat dintre la diversitat. El més sintetitzant.

Però, amb tot i actuar dintre'l més rigorós classicisme, el pensament o pensaments estètics moderns no estan exempts de defectes. El més pernicios és l'error de cada una de les noves tendències de creure que la seva part de veritat és la Veritat, en no saber anar les activitats en prò d'una síntesi que tard o de jorn, més o menys conscientment, haurà d'efectuar-se. Per això, com més complexes són les visions que han d'expressar tan rudimentaris i fraccionats instruments, més indesxifrables ne són les obres.

Jo no sé si s'ha donat mai aqueixa definició del classicisme, però a mi m'apar que ell és la reunió del major nombre possible d'aquelles innombrables facetes de la realitat pura. El ver coneixedor ama l'obra dels grans mestres per aqueixa síntesi.

Però'l classicisme que acaba en nostres dies naixqué sempre espon-

RIDENTA, pedra directa, per Josep Bernard (Saló de Tardor)

MORALITATS I PRETEXTES

PER J. M. LÓPEZ-PICÓ

CAP D'EXPRESSIÓ, pedra directa, per Josep Bernard

taniament del fons misteriós de la personalitat i sols depengué de l'experiència ancestral i del medi ambient per la manera d'exterioritzar-lo i per l'ofici de l'artista. El futur classicisme se desenrotllarà amb les mateixes condicions sintètiques, fatals, més les analítiques, cercades, volgudes, que les actuals generacions experimenten.

L'intensificació aqueixa, contrariament a lo que a primer cop d'ull pot semblar, educarà més ràpidament el gust i la sensibilitat de la massa per l'eliminació subsegüent de signes i valors convencionals. La nova fórmula «la més gran emoció amb el menor esforç» n'és ja una garantia; les obres dels més desperts dels novells artistes ne són una realització, pels nostres temps de transició; això significa la mort definitiva de l'academisme.

Intensificada com serà l'educació estètica per obra de l'esforç contemporani, vibràtils les cordes de l'emoció artística, no serà possible a la crítica més profana inadvertir les cordes remullides i constatar-ne llur nosa. D'altra part, l'indotat veurà desseguida que no pot traduir ses emocions i l'insensible ja ni s'atrevirà a intentar una empresa improductiva. El virtuosisme, l'habilitat no tindran ni el valor a precari que l'insensibilitat d'avui-en-dia els hi otorga, i, en canvi, encaminats a reforçar l'eloqüència artística, trocats en habilitat, seran un valor indispensable, redimit de l'abjecció.

Quan, doncs, el temps o la voluntat dels homes hagi lograt unificar els diversos pensaments estètics que avui lluiten per a la primàcia, un nou ordre clàssic més intens i extens que'ls fins ara coneguts aixecarà les ara postrades arts plàstiques a un esplendor mai vist.

Per això reverem nosaltres el moviment actual, malgrat les ineptes, les petulancies, els arrivismes i les concupiscencies que inevitablement s'hi barregen.

Moltes coses poden no acabar-se; l'espectador ja les acabarà, i alguna vegada fins ne serà augmentada l'il·lusió. En canvi, dir quelcom de sobres equival a empènyer una estatua construïda de peces petites i trencarla. — LLEÓ TOSLTOI.

La barbarie és, per a mi, un rejuveniment... M'he reulat ben lluny, més lluny que'ls cavalls del Parthenon... fins al tatà de ma infantesa, el bon cavall de cartró. — PAU GAUGUIN.

Del silenci: — El silenci és certament una capacitat i una contenció — deia'l savi.

I l'home de món li responia:

— Sí, però a condició de que no duri massa.

De les bones obres: Quan l'amic d'ahir, avui te giri la cara fingint no veure't, pensa:

— ¿Quin mal deu haver-me fet?

I segueix tranquil la teva via.

De la banalitat: Sempre que en la conversa m'han pregat que parli dels altres, he replicat:

— Els altres no més interessen als altres.

I l'interpelant s'ha donat per satisfet, car ell tampoc vol ésser dels altres.

De les comedies franceses d'avui: Són els valsos vienesos de la literatura dramàtica.

De la crítica: El moço recader d'una gran Biblioteca pública, qui amb prou feines sabia confegir, s'intrigà per les freqüents discussions dels lectors documentats a propòsit de l'excel·litut o migrada valor d'aqueix o d'aquell llibre.

I heusaquí que un dia deixà sense paraula al més conscient lector, quan li deia, diu:

— ¿Com se fa per a conèixer si un llibre es bo o dolent?; car a mi m'agradaria molt saber-ne.

De les admiracions: Mai serà prou lloada l'eficàcia de l'admiració.

Però cal ésser ben generós per tal que l'admiració no devingui un servei comanat o un exercici de turista fidel al Bædeker.

De les professions: Serà per a tu una dissort molt gran que pugui dir-te:

— Es el novel·lista de la burgesia —, com podrien dir: — Es el seu sabater.

O bé:

— Es el poeta dels humils —, com podrien dir: — Es el seu espadenyer.

De la sàtira: Cal repetir-ho entre nosaltres: — Sols als esperits que han servada la puresa lírica, els és donada intenció satírica.

NOIA AMB LA GAL·LEDA

Vaciàt, per Josep Bernard (Saló de Tardor)

Fòra d'això, queden els perills de l'atac, de la parodia i de la mala criança.

De la timidesa: De dos qui enraonen, l'un molt baixet, l'altre enlairant desmesuradament el tò de veu, és el més tímid el qui parla més alt.

De la gloria: Dels poc escollits per als quals l'actualitat no arriba mai, és dels únics que podem dir que són immortals.

JOSEP BERNARD

PER JOAN SACS

AUGUIN cercava l'expressió estètica en l'ingenuïtat, oblidada i perduda quan justament l'home s'en percatà. Essent impossible un retrocés a l'infancia oblidada, a l'edat de la visió ingenua de les coses, en Gauguin imaginà retrobarla aquesta ingenuïtat en l'estudi de les arts arcaïca i selvatge. La seva idea tingué adeptes in comptables i vida pròspera, ja que encara ara algunes de les tendències actuals arrenquen d'aqueixes cògnites.

L'escultura especialment, a partir de Maillol i d'aquella parcial foguerada en pro de l'*art negrito*, ha acatat en gran part la dictadura de tots els arcaïsmes. Arcaïsmes grec, gòtic, egipci, assiri, gandhàric, azteca, etc.; de tot hi ha hagut a la vinya del Senyor; però'l més prestigiós de tots fou l'helènic dels segles VI i V.

Nosaltres comptem an en Clarà, alguna vegada, com a arcaïcant grec del començ del V. An en Casanovas, menys angulós, com un helenístic arcaic, entre gandhàric i extrem-oriental. En Bernard pot ésser afiliat al arcaïsme grec de fi del VI.

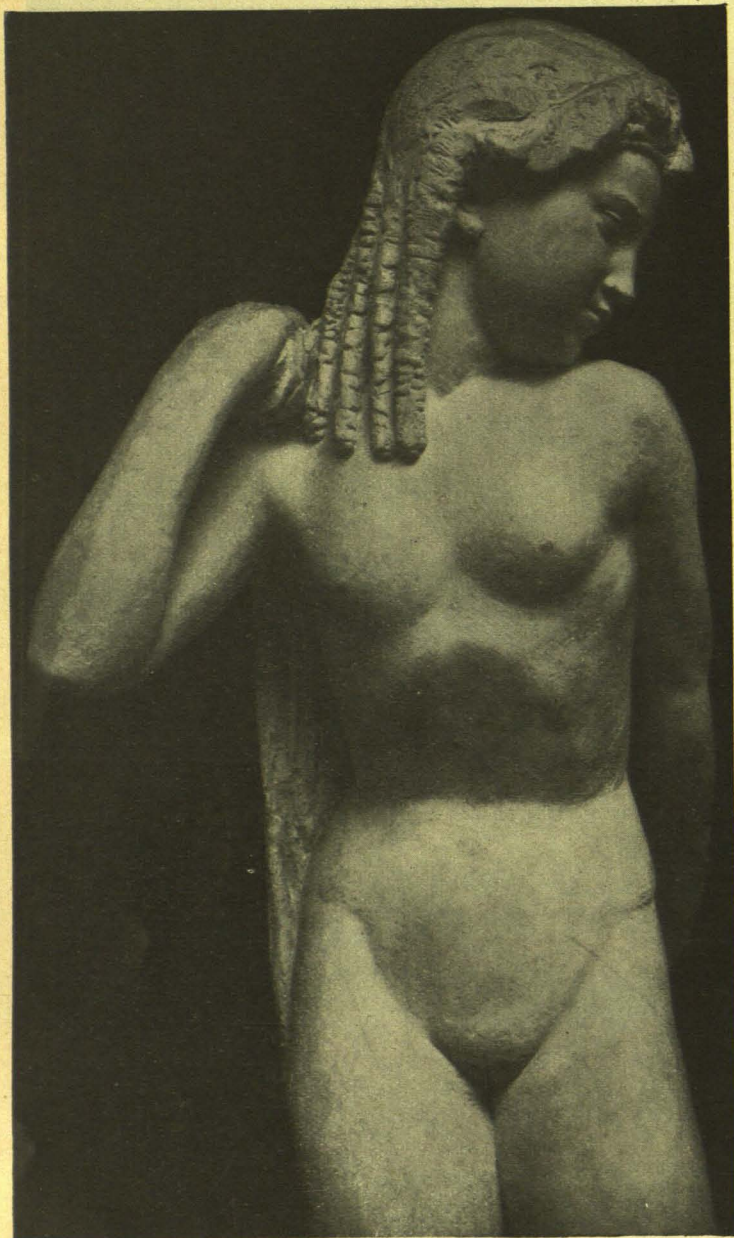
I bé, ara que aquest escultor ja està encasellat, dèixens insinuar tot passant, bon lector desvagat, l'ineficàcia d'aquest encasellament que, certa-

AGRUPAMENT DE DÒNA I NEN. Vaciàt, per J. Bernard

Fragment de l'agrupament LA JOVENTUT, del monument a Miquel Servet. Vaciàt, per Josep Bernard

Fragment de LA NOIA DEL VESTIT. Vaciat, per Jos p Bernard
(Saló de Tardor)

ment, no hem fabricat nosaltres. Un altre dia ja'ns estendrem més sobre això que podríem anomenar el fals estil i la falsa ingenuïtat.

An en Bernard no li mancaven pas aqueixos rails per a circular pel país de les Belles Arts, perquè bé prou que's veu, al primer cop d'ull, que'l poeta n'ia en son sí, que l'ingenua visió, ja que no l'ingenuïtat, és en ell activitat innata. Sols la recerca artificiosa, mal que sia la recerca de l'ingenuïtat, pot marcar la seva ingenua visió. En Bernard està constantment a punt de caure en pecat de pedanteria per culpa de aqueixes teories. Alguna vegada, com en *Chants immortels*, ha tingut l'hora tonta, però seguidament ha reaccionat potentament, com ara amb el magne monument a Miquel Servet.

An aquí la factura arcaica recercada, graciosa i tot com és, fa somriure pel contrast pueril que fa amb la claror i la força espontànies que mogueren el cisell. Hi podem posar les mans al foc: aquesta és una obra definitiva pels ulls nostres i dels nostres descendents; mai de la vida se maleirà ni's despreciarà aquesta obra, com nosaltres maleim i despreciam Flaxman, la fatxada nova de nostra desventura Seu o be'l portal de la casa d'Entrambasaguas a Valencia.

En Bernard, com molts dels bons artistes de la nostra època, ha practicat, i amb el gran èxit evident, el precepte d'eliminar per a aclarir i intensificar. Això és lo més sà del seu estil i lo que més se percep. L'esfericitat dels seus volums no es monòtona com la de tants escultors secundaris qui han aplicat la concepció modeladora den Maillol a la babalà, sense capirla. El modelat den Bernard, amb atenuacions i accents expressius, és l'imatge de la vida, la traducció d'aquella realitat pura de que parlavem en altre article d'aqueix mateix número de REVISTA NOVA. Aqueixa sensualitat divina de la pedra den Bernard, se fa desitjar fins per damunt del seu valor escultòric, tan fort.

Aqueix escultor francès s'imagina que la robusta gracia de la seva escultura procedeix de la factura. En Bernard executa directament a la pedra, sense treure de punts, sense previ bocet. No hi hà dubte que alguna qualitat d'aquesta renyida lluita amb la materia deu trascendir a l'obra; és probable que fins les escultures en fang ne deuen participar d'aqueixes recòndites qualitats, però'l pensament den Bernard, que és lo que gustem, hi és agè i per damunt de l'execució. No tots els escultors podrien com ell pensar l'obra sense la preocupació de la materia en que definitivament serà donada al públic.

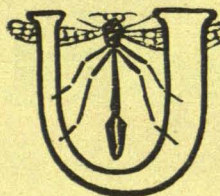
Aquell robust esfumament que Rodin havia pouat en l'obra den Eugeni Carrière, seduït al començament an en Bernard: *L'Etreinte*, d'aquest escultor, i *Le Baiser*, den Rodin, son germans en tota l'extensió del mot. Ara, en Bernard arcaïsa potser per a poguer anar a la moda: tal vegada demà estilitzarà la seva obra d'altra fàisó, però això, encara que pueril, és molt explicable per la força del ambient i, de totes maneres, en rès afecta a la seva personalitat.

Actualment, en els nobles salons de càn Manzi & Joyant, s'obre l'Exposició de les obres d'aqueix gran artista. Molta gent hi acudirà a tot'hora a contemplar devotament aquells que foren enormes blocs de pedra convertits ara en amor nostre; podrà tothom mirar-la de tots cantons aqueixa carn d'eternitat; nosaltres no veurem rès.

¿Com sabríem veure el monument an en Miquel Servet, quan no havem sapigut veure al matx Miquel Servet; quan és possible que la crítica escupi damunt l'obra escultòrica de l'E. Casanovas i les corporacions gastin espontaniament el diner en aqueixa pasticeria de bronzo que són les fonts darrerament defecades sobre la via pública?

Els nostres bons artistes estan ja amb nosaltres: les nostres ansies i les nostres protestes són les seves. L'exemple den Bernard que avui retreiem en aquestes pàgines, va més aviat adreçat al públic qui no comprèn altra escultura que la naturalista de l'època precedent, qui's desorienta devant del sentiment escultòric retrobat i escarneix sense pudor als artistes qui li parlen aqueix llenguatge intens i simple. Voldríem contribuir a que l'exemple donat darrerament per les nostres corporacions girant els ulls vers els escultors nous, se fes més extens, sense vacilacions, amb convenciment entusiàstic.

L'OBRA DEN JOSEP BERNARD

UNE réalisation le plus près possible de la pensée directrice du cerveau qui conçoit. Pour cela il faut traiter directement dans la matière, il faut connaître à fond son âme et sa chair, rien n'est banal des éléments qui servent à réaliser l'œuvre d'art, rien n'est métier, tout est sensible; mais il faut aller aussi, avant toute chose, au dessin, là seulement est la source, l'expression absolue de l'art sculptural; dessiner sans trêve, modeler au trait sur du papier, en un mot dessiner en sculptant, et sculpter en dessinant, c'est le moyen le plus vrai, celui auquel je me suis astreint avec joie, et auquel je dois aussi mes plus profondes joies artistiques.

JOSEP BERNARD

EL MAGATZEM DE GESTES

PER C. DE DOMÉNECH

ER a fer diners, un comerciant és capaç de gastar-ne, o, lo més fort, de mudar-se de pis i negar la passió i mort tan coneguda.

Gastar diners pera fer-ne, ¡ai!... és com treure's el fetge per a engrandir-lo després, de la mateixa manera que's fa amb les botigues que marxen malament, que en totes s'hi fan reformes, per excés de prosperitat, o sia perquè l'ausència de parroquians és més pròspera cada dia. Es un desfici d'ausència.

El senyor Pedriç rumiava eixos greus problemes i contemplava la buidor tràgica de son magatzem amb una desesperació autèntica i cinemàtica que feu exclamar a sa muller:

— ¡Ai, noi! ¡Sembles en Max Linder o la Robinne, quan els hi ha de sortir desgavellada una cosa!

Feia bé la botiga-magatzem. I tothom si embadalía, com davant dels tristement cèlebres i malaguanyats Magatzems Reintegratius.

I els diaris de la circulació sense traves ni límits portaren per espai d'una quinzena llarga i una mica més, eixos anuncis en vermell:

LA CICERON & LA CICERONE (EN CTA.)

(blanc i blau)

MAGATZEM DE GESTES (PRIMERA A ESPANYA. ÚNICA EN SA CLASSE)

Gestes principals per a nuvis i regidors. — Gestes històrics. — Gestes elegants per a gent de diners. — Gestes de persona sensata i sentada. — Gestes de persona dreta i satisfeta. — Gestes de moralitat ultrèrrima, per a polítics i gent d'aquesta mena. — Gestes amorosos a cap diner. — Gestes tràgics. — Gestes canviabls i policroms, per a gent de molts oficis i periodistes. — Gestes antics, clàssics i armònics per acadèmics, etc., etc., etc.

Immensa varietat i gran assortit de les cretones del geste o sia: del geste educat o de la educació-fabricació de diverses Universitats europees, dels millors *Lyceums* i de quiscún *Royal Collège*.

Construcció de gestes baix comanda. (No confondre gestes amb gestes, o sia geste amb gesta. En aqueixa casa no hi entrem.)

Exit enorme del geste *dernier cri*, de moda, pera senyoretas i no senyoretas, que també'n podríem dir ex senyoretas.

I el magatzem-botiga s'omplia diàriament de gom a gom, i en Pedriç (senyor) i en Bejarano (que dirigia la fàbrica), s'omplenaven de bona moneda, d'aquella que, com diu la cançó, al cor alegra. Però un dia s'oí el següent diàleg:

— Vostè està equivocat, aquest no és un geste. Miri, precisament tinc el catàleg a mà. Vegi: això de pegar un cop amb una mà en el lloc del braç contrari, i que aquest braç s'aixequi depressa y violentment, això no és un geste propiament dit.

— ¿Doncs què és pera vostè?

— Per a mi és una acció quasi lletja.

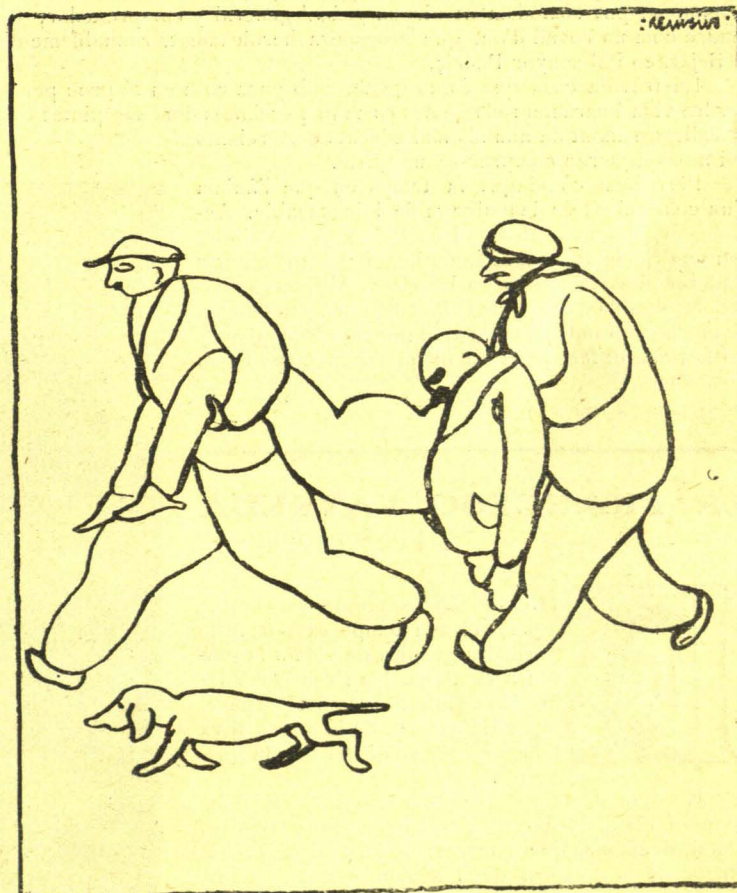
— ¿Ho diu perquè ne venen a les tocinerías?

— Home, per... per lo irreverent.

En aquell moment entrava en Bejarano, qui venia de la cacera de gestes; ja'n tenia els clixés plens i no més mancava posar-los a la màquina per a que'ls fes ben iguals i amb la menys substància possible.

El client s'enfadà amb els venedors i començà a ferse talls a la màniga dreta amb la mà esquerra, i, amb un geste de pescatera (que no's venia a la botiga), els insultà, dient-los-hi que no venien res, que eren uns estafes i que'ls tals gestes no eren més que il·lusions embolicades amb paperets de color.

¡Quina llàstima! Al carrer, les noies feien cua pera a obtenir el geste de «Gran Moda». Al oir aquell xivarri i contemplar les bones dimensions de la gresca, s'espantaren i xisclaren amb simpàrica estridència.

— Per volguer-me guanyar la vida m'he guanyat la mort... És la llei de la compensació.

CAP DE DÒNA, escultura de Josep Bernard (pedra directa)

La ira del senyor Pedriç fou tan gran, que esdevingué verd com una ampolla de Peppermint. El nas vermell, carminós, congestionat, semblava la etiqueta. I els ulls havien de fer un gran esforç saltant per demunt del nas, pera que's veiessin.

En aquell precís instant, 7'13 de la tarde, botiga-magatzem a mitja llum, entra un home llarg com un tròllei, amb un cap rotatiu com la politxa del mateix objecte, tramviar per ara. Aquest home tan llarg, ademés, portava ulleres.

— Senyor Pedriç, vostè està a punt de fer l'ànec comercial. Puc salvar-lo d'eixa espaventable i no gaire artística posició. Jo tinc una idea.

— ¿Quina idea tindria vostè, enviat del Sant Graal?

— Posar un magatzem de gestes.

— Això no és una idea: això és una bogeria com una mançana — esclatà el senyor Pedriç amb l'indignació més ben acreditada i de bona marca.

— No's mogui: el convenceré. ¿Què vol la gent - res, sinó tenir el geste - tot? ¿Què vol el guerrer a més de militar, sinó tenir un geste Napoleón? ¿Què vol vostè sinó, quan menys, tenir el geste de ric propiament?

— ... Home, home... Tant dirà que... I ¿còm ho fa vostè això?

De dalt d'aquell home tan llarg caigué fins al pobre comerciant senyor Pedriç un somris de llàstima secular i quasi evolutiva.

— ¿Vol posar el magatzem o no'l vol posar?

— Posem-lo, vaja.

— ¡Ni que vos guillotinessin injustament! Demà vindré amb les conductores carregades de gestes. Les conductores les pagarà vostè... Passi-ho bé.

I l'home-tròllei allargà cosa d'un quart aquella mà llarga, fins a encaixar amb la del senyor Pedriç, qui romania astorat, sorprès, emudit d'estupefacció, picada de tres o quatre lluquets d'esperança invertebrada en son ànima encogida.

L'ensendemà, a les sis del matí, l'home llarg que, per a fixar idees també's podria anomenar Bejarano, descarregava les conductores de gestes i n'omplia la botiga, i a la vegada magatzem, del senyor Pedriç.

¡Eren unes coses invisibles els gestes industrialitzats! I quasi no pesaven res... però, ¡de quina manera, amb quina garbositat estaven embolicats amb papers fins, fantàstics, de totes menes, mides, fàbriques i colors! ¡S'hi veia la mà den Bejarano en aquella manera ideal d'aconduir i conservar el geste delicat, sense matxocar-lo!

NATURA MORTA, per Francesc Vayreda.

Aleshores en Bejarano li venta clatellada al client. El client, com que no hi arribava, li endosa unes quantes mormes an en Pedriç, i en Pedriç, aclofat i escarxofat de paúra, s'amaga de quatre grapes a sota del taulell. Al fer-lo sortir a puntades de peu, s'arredoca sota les fandilles de les dònies; però com que son estretes, ¡quín conflicte el del senyor Pedriç!

La ballena se zambulle, o sia: s'apodera'l públic de la botiga-magatzem, s'arrepnen molt i molts als prestatges, i al caure la fusteria o fustam, se pot comodament oir un *¡ciss!* general y cor-prenedor, fi, tendre com un rovell d'ou, que desespera heroicament, raonablement, al Bejarano i al senyor Pedriç.

La frèvola cosa que és un geste, amb poca cosa en té prou per a perdre vida i caràcter: els gestes romanien esclafats dins son pintat envolcall, arrunant de nou als mal educats comerciants qui no sapigueren comprar-se un geste.

Però hem convingut fa temps en que l'ànima d'un comerciant és inapaibagable i incansable. Actualment, el senyor Pedriç i en Bejarano constitueixen una Societat Anònima, amb capital anglès, per a explotar el mateix negoci a Londres. Allí, terra civilitzada, sembla que'l geste il·l'indumentaria fan l'home. Aquí l'home també sembla que podria ésser l'ombra del fet, mai el fet, però no hi hà dubte que hi han homes fets.

Barcelona, Març 1914.

EN FRANCESC VAYREDA

PER FRANCESC PUJOLS

ILL del famós pintor Vayreda, que'n el seu temps va portar la primera guspira de vida a la pintura catalana. En Francesc Vayreda ha sigut l'hereu del seu pare, que al anar-sen de la terra, li va deixar, per voler del cel, la guspira de vida.

Els que demanen que Déu conservi els bons hereus i els mals hereus per a comprar y vendre, poden demanar que conservi a l'hereu Vayreda, perquè de la guspira que'l seu pare li va deixar, n'ha fet una flama i pocs hereus han engrandit tant com ell el patrimoni heretat, perquè en Vayreda, molt abans d'arribar a la correcció, a l'equilibri i a la

maduresa de l'obra paterna ja la sobre-pujà en intensitat i vida.

Ademés d'aquesta diferencia de quantitat de qualitat, pare i fill segueixen dos camins diferents de la mateixa carrera, perquè mentres en el pare s'hi veu predominar la tendresa i la dolçor de les visions, el fill se presenta ferm i vigorós, tant en els paisatges com en les figures; però si en el primer, la correcció, la maduresa i l'equilibri consegüeixen concretar la dolçor i la tendresa, les facultats actuals del segon no han assolit encara del tot la força que requereix la fermesa i el vigor de les seves visions plenes de vida.

Les figures que exhibeix el notable artista, que va començar la seva carrera artística baix l'advocació dels gloriosos pintors N'Ivo Pascual i en D. Carles, el presenten com a emancipat i deslliurat de l'influència d'aquests dos poderosos del reialme pictòric català. Els semi-nusos de dona, l'un elegant i l'altre majestuós, pinten de mà mestra les facultats del mestre nou, perquè en ambdós s'hi esponcella tot el vigor de que les seves facultats estan empapades. La sèrie de retrats que exposa confirmen l'opinió nascuda i exida de la contemplació dels dos semi-nusos; i de tota la sèrie, el retrat de l'autor d'aquesta crítica és una garantia ferma i absoluta de l'opinió emesa.

Aquest retrat concentra la força actual del pintor i pot servir per a calcular el poder, les resistències i les esperances que's desprenen dels mèrits del artista, perquè és una obra començada sobre'ls fonaments construïts amb els treballs passats i pintada amb els pinzells mullats en la paleta i la visió de l'avenir, com el qui per a profetisar els temps futurs se documenta i fonamenta en els temps passats una vegada per a sempre.

Obra de profecia i retrat profètic, que reproduint l'imatge del que ara anuncia i profetisa un avenir de glòria al jove i ardit pintor, serà'l retrat d'un veritable profeta el dia en que les paraules d'aquesta crítica s'hauràn complert.

Com un mirall d'aigua corrent i no d'aigua que no corre, el quadro reproduceix fidelment la semblança del retratat, perquè per entre aquell tou de pinzellades unides com l'aigua hi corra un doll de vida que enamora i complau i s'esmuny i s'escorra pels paisatges d'Olot que formen part de l'Exposició Francesc Vayreda, segona de la sèrie organitzada per l'entitat de «Les Arts i els Artistes», aquesta primavera.

La nombrosa colla dels pintors catalans compta desde avui amb un nou soci i company de causa, admirable competidor, amb qui s'hauràn de partir, com a bons germans, els llaurers dels pinzells, la glòria de la paleta, les palmes del cavallet i el triomf de la pintura. ✽

PAISATGE, per Francesc Vayreda

NU FEMENÍ, per Francesc Vayreda

LA NINETA VA A COSTURA

PER RAMON GOMIS

OTA excitada per les impressions massa fortes que acaba de rebre, ha arribat a casa la Nineta. Ella ja estava preparada per les amiguetes i per les converses que havia collit ací i allí, i que tant l'encisaven, sobre la vida al col·legi, però's veu que lo que ha vist és molt més emocionant encara que lo que s'havia imaginat.

Abans que tot, quan logra trobar la paraula per a començar, ens explica que pel carrer ha vist un home molt estrany, que feia riure molt: un senyor qui portava una barba a cada galta. Ens explica a seguit com al seu col·legi hi hà un noi que, segons la mestra, no's pot aguantar, tot el dematí ha tingut d'estar arrambat a la paret. Després sabem d'un nen qui's diu *Martinas*, ell mateix ho ha dit, i això que és sord com una tapia: ¡no hi sent gens, gens!... solament quan el peciguen s'en sent. Per a acabar, ens mostra un tap de cetrill de vidre bo-i trencat que ha baratat per una estampa.

¡Ah!... La Lulita Rimblas, ¿sabs?... doncs la Lulita Rimblas li ha proposat el canvi del tap de vidre per un llibre de sants qui explica l'istoria de Sant Quijote.

ELOGI DELS BADOCS

PER CARLES SOLDEVILA

RIDORIA de venedors; lliscar de tramvies sobre rails; trot de cavalls; remor de dos mil peus petjant el carrer; rodar de carros; trepidar d'autos i motos; dringar de campanes, de campanetes, de picarols; botzinar de trompes i sirenes; musiques de cegos davant dels bars; mil converses de mil veus humanes i cinc nois que tornen d'estudi i xiulen desaforadament... Rostres que riuen; rostres que s'aïren; ulls esverats; caps que's decanten; braços que s'enlairen; braços que s'abaixen; mans que's tanquen; mans que s'obren; mans que's troben i es saccegen; cames que caminen; rodes que roden; barrets que saluden; mocadors que moquen; porters que escomben; pols, molta pols...

I bé: ¿què val tota aquesta furia de moviments i de brogits?

¡Vetaquí un badoc!

Ara guaita dolçament l'assalt frenètic d'un rippert de cinc cèntims. El rippert se'n va atapeit de persones econòmiques i malhumorades. El bon badoc resta. Ara s'encanta mirant una llarguíssima via mig esfumada en les penombres del capvespre. Al cap d'amunt comencen a brillar unes tenues llumetes... Les llumetes augmenten i s'acosten poc a poc... Ja tota la llargada de la via és definida per dos rengles de llumetes tremoloses. Tots els fanals són encesos.

El bon badoc segueix immòbil com una estaca clavada al bell mig d'un riu. La multitud impacient li llisca per ambdues bandes remorosa-ment... Un aprenent de pasticer li frega l'espatlla amb la post que duu sobre'l cap, plena d'ensaïmades i mormola amb veu d'insult: ¡badoc!

Badoc, ¡oh, sí! I amb molta honra.

Ara comença a caminar per l'acera amb un noble pas de processó. Va aturant-se davant dels aparadors que li plauen.

S'embadaleix davant de les escaparates d'una cotillaira. Contempla la famosa tirania de les branilles oprimint els contorns d'uns manequins adorablement inverossímils i ridícols. Veu les gorges eixint d'una escuma de randes finíssimes. Veu robes de nit ben aclarides per reixats subtils com una teranyina. I unes cames perfectes, despreses de no se sab quin còs, cobertes per mitges de seda, a tall d'exvoto galant... Veu totes aquestes coses i no imagina cap perversitat obscena amb tot i ésser un bon xic sensible als feminals encisos. Ara com ara, ha vist robes lleugeres i manequins; res més.

Aparador de *charcutterie*; ¡opulenta visió pantagruèlica! Hi hà unes llargues penjarelles d'embutits rojos, greixosos, vinguts de la Rioja o de l'Extremadura. Hi hà unes grosses sobressades de Mallorca. La blanca butifarra de carn flonja; un rengle de grisos fuets de carn endurida; pernills; galantines sapientíssimament adobades... ¡És deliciós, deliciós!... I us asseguro que aquest bon home no'n tasta gaires d'aquestes confeccions enormes i saboroses. Es una mica dolent de l'estómac. Fa temps que renuncia al porc com un creient de Mahomet.

Vetaquí una modesta botiga de pastes pera sopa. Darrera'ls vidres fa de bon mirar aquest escampall, pacífic i grogós, de les sopes familiars: fideus, macarrons, pasta de moda, estrelles, lletres... Els purés i les tapiques són dintre uns paquets que s'arrengleren seguint les vores de l'aparador. Al bell mig, en un platet, triomfa una esbojarrada mostra de sopa *julienne*.

Ara és davant d'una armeria fastuosa. Mira un per un els innumerables enginys d'etgegar bales, obra de belgues i nortamericans... ¡Quines precioses mecàniques; quin brilleig d'acers brunyits i de ferres pavonats! Mira totes les armes d'occir homes i besties, amb una forta beatitut... Aquest bon home mai ha tocat un arma; no sent cap dalit de destrucció, no, de cap manera. Es acèrrim partidari del desarmament universal i potser membre de la Societat Protectora d'Animals.

Aquest bon home ha passat unes hores felices. Es un badoc pur. Porta de tal faisó endormiscades les ansies de posseir que troba goig en tota contemplació. Té totes les feines fetes. O no hi pensa; ¡tant se val!

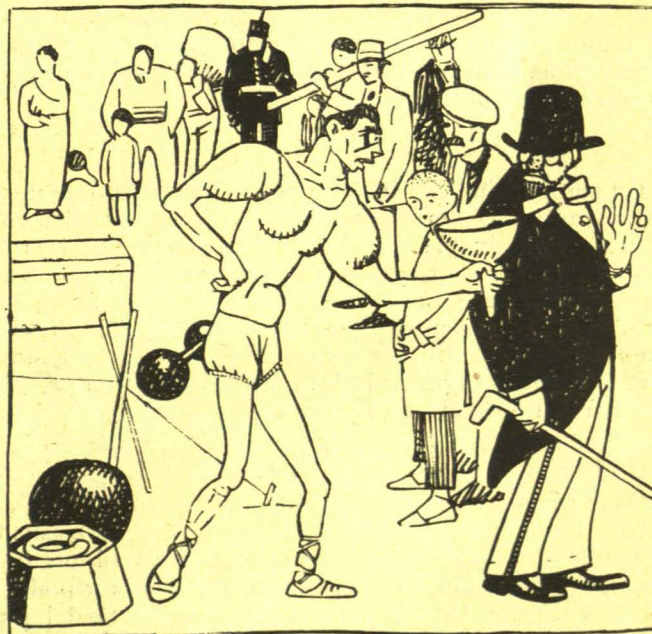
Lloem aquesta mena d'homes. ¡Fóra ben trista una ciutat sense badocs! Les gents adelerades esdevindrien folles si no's mesclessin amb la serenitat oliosa d'aquests bons badocs professionals; si elles, de tant en tant, embadalides, no sentissin un relaxament de muscles, un oblit, qui les torna embadalides.

Lloem, doncs, i també, als qui perden un temps preciós al voltant d'un xerraire venedor d'específics; als qui es deturen per a guaitar com alcen als cavalls caiguts; als qui corren una mica i s'aparten de llur camí per a veure desfilar als soldats...

Germans: ara i sempre lloem als badocs d'un moment i als badocs de tota la vida.

* * *

I, ara, planyeu-me. Perquè jo — ¡mesquinet de mi! que alcanço de vegades tota la virtut precisa per a badar cándidament — a suara m'he posat davant de caríssims espectacles amb el traïdor neguit de documentar-me per a escriure aquestes malgirbades divagacions.

— ¡No!! ¡No he protegit mai la vagancia! L'ociositat és la mare de tots els biceps.

Retrat d'Enric Rousseau

L'INGENUITAT DEL PINTOR-BUROT ENRIC ROUSSEAU

PER X.

HENRY Rousseau fou una mena de pintor d'*exvotos* qui admirà en vida i encara admira als recercadors de la pura, de l'ingenua personalitat artística, independent de modes, escoles i teoritzacions. No insistirem fins a biografiar an aqueix singular artista, perquè no es nostre intent per ara; sols ens limitarem a mencionar algunes de les més representatives anècdotes de la seva candorosa existència artística. La gràcia un si és no és grotesca que les vivifica apar com garantia de la seva bona fè, i, aqueixa, un cop establerta, ens servirà com de prefaci als probables posteriors estudis de l'angelical burot.

La vida privada dels homes cèlebres és sempre d'un gran encís; l'obra llur s'il·lumina i s'explica fins als més petits amagatalls, i la trista part d'humanitat que sovint revelen afalaga la nostra mediocritat. Aquestes són les aventatges que'ns reporten la publicació dels records, de les memòries o del epistolari dels grans homes, però aquestes aventatges que obté, o millor dit, que s'apropia la nostra adalera curiósitat, són pagats sempre amb la pell del savi o de l'artista desaparegut. Nosaltres ajuntem la nostra protesta a la dels qui ja anteriorment censuraren la profanació que, a pretext de biografia, sovint se fa de la vida íntima dels grans homes. Preferiríem desconèixer un xic la psicologia del pintor Rousseau a canvi d'un millor respecte a la seva memòria. Si fem gustar als nostres lectors aqueixes intimitats del senzill artista és perquè elles són ja del domini públic.

* * *

Un embolic judicial, en el que hi fou qüestió de xec falsificat, li causà una condemna injusta, ja que'l verdader culpable fou un seu deixeble a qui ell donà lliçons de clarinet i una confiança financiera excessiva. El còdic no arribà, no obstant, a emparedar la seva candorositat i fou possible fer-lo beneficiar d'una llei d'exempció. Quan se li notificà l'indult, el bon burot s'emocionà molt i, no savent altra manera de demostrar la seva gratitud, li digué al jutge: «Mil mercès, mon president, mil mercès, faré el retrat a la seva esposa.»

* * *

Quan pintava'l retrat den Guillaume Apollinaire li prenia al model les mides a la manera dels sastres i les traslladava així a la tela: després de satisfets aqueixos escrúpols que li feia nèixer el seu honrat desig d'exactitut, el pintor podia treballar de memòria. Un dia el poeta rebé una carta del pintor demanant-li lo següent: «He perdut la mida de les teves espatlles, ¿podries passar un moment per casa?»

Durant els curts moments de posa encara temia abusar

de la paciència del retratat, i doncs, per a fer-li el temps agradable li cantava les seves cançons de joventut:

Moi je n'aim' pas les grands journaux
Qui parl' de politique
Qu'est-c' que ça m' fait qu' les Esquimaux
Aient ravagé l'Afrique?
Ce qui m' faut à moi c'est l' *P'tit Journal*,
La Gazette la *croix* d'ma mère:
Tant plus qu'y a d'noyés dans l' canal
Tant plus qu'c'est mon affaire.

* * *

Fragment d'una carta a un seu amic, poeta i periodista:

«Tinc de pagar el lloguer de pis i una factura bastant crescuda de colors, estic molt apurat, aqueix vespre sols me queden 15 cèntims per a sopar. Espero que no tindràs cap inconvenient en avançar-me quelcom a compte del teu retrat. Molta gent m'ha preguntat quant t'en feia pagar, i jo'ls hi he respost que 300 francs, lo que no ho han pas trobat car; és veritat, per'xò, que ho deien com a amics.»

Fragment d'un altra carta al mateix:

«El 5 d'Agost me vens un altra lletra, la del vi; ja veus que això va de serio. Tot plegat, doncs, fa 63 francs. Si no m'ho pots entregar tot, fes de manera d'entregar-me 40 fracs. Així m'evitaris moltes enqunies, doncs no voldria pas que les lletres fossin protestades perque perderia el crèdit...»

* * *

A seixanta quatre anys s'enamorà d'una viuda de cinquanta quatre. La va demanar als seus pares, però aquests refusaren, alegant que havia sigut condemnat judicialment i que era un pintor ridícol. Cercà arreu el pobre pintor certificats de talent i d'honradesa que li foren fàcils d'obtenir. Un dia comprà a sa estimada joies fins per valor de 500 francs —quasibé una fortuna pel bon Rousseau—, però tot fou en va, ella no'n feu cap cas. D'aqueixa època n'és una carta que fragmentàriament traduí:

«A la senyora Eugenia-Leonia V...

Dissabte tarde, 19 Agost 1910.

Leonía meva estimada: Per a tu tots mos pensaments (al voltant d'una flor de pensament dibuixada pel pintor).

Abans de ficar-me al llit, vull dir-te dos mots respecte a la reflexió que'm feres a Vincennes, quan sèiem en el banc bo-i esperant el tram-via. M'has dit que jo no't servia de a rès més que de bufó. ¿De qui és la culpa si jo no't serveixo per a rès, baix el punt de vista de la cohabitació? Et penses que no sofreixo jo, et penses que no m'agradaria el pòguer experimentar sensacions amoroses més sovint, tal com passa entre dos que s'estimen com és ara nosaltres, sensacions naturals, i la dona igual que l'home no deuen pas privar-sen ja que la Natura ens feu així, l'un per a l'altre. El Crist deia: «Tot arbre o tot ser qui no produeix no es útil.» Així, doncs, nosaltres devem procrear, emprò a la nostra edat, això no és de temer...»

ANÈCDOTES CONTEMPORANIES

ULTRAMARINA

Quan el nebot den Papitu Pujol, amo del forn de Sant Jaume, va venir a Barcelona, procedent de Verdú, era un minyonet de pocs anys, molt bon xicot y molt content de venir a viure a la ciutat al costat del seu oncle, qui li havia promés fer-lo home.

A Verdú havia rebut l'instrucció que's podia esperar d'aquests llogarets en aquell temps, i sabia una mica de tot.

El primer diumenge a la tarde que va passar a Barcelona, el seu oncle el va obsequiar portant-lo a veure el mar, que'l nebot no havia vist mai. Tot passejant van arribar al port, que presentava l'aspecte propi de les festes a la tarde, y—¿Què et sembla d'això, noi?—li va preguntar en Papitu Pujol.

—¿Què és el mar?—interrogà'l nebot.

—Sí.

—¡Renoi! Sí que és gran.

—No't pensaves que ho fos tant, la veritat.

—No ho hauria dit mai que hi capigués tanta aigua...

—Doncs, ja ho veus.

Acabat aquest diàleg, el nebot va mirar amb un marcat interès la Barceloneta, que en aquella època s'ovirava amb tota perfecció des de la Porta de la Pau, i senyalant-la amb el dit va preguntar al seu oncle:

—¿Què és l'Havana, allà?

Colocad un cuadro grotesco de Jordaens al lado de la noble pureza de los hermanos Van Eyck. Y veremos si resistirá la prueba.

(La Publicidad del dimecres contra REVISTA NOVA)

Coloqueu un quadro religiós dels germans Van Eyck al costat de la agudíssima sensibilitat den Breughel el Vell, i veïam si resisteix la prova.

(REVISTA NOVA contra'l pitjor sord)

MEDITERRANIA

PER R. RAVENTÓS

O tinc un pi, que, com aquell de l'escarbat d'or del senyor Poe, serveix admirablement per a descobrir un tresor. En el meu pi no és menester pujar-hi, ni és menester cavar-hi, ni ficar pesos, lligats amb un cordill, per les conques dels ulls d'un crani esglaiador. No, basta l'ajeure's i obrir els ulls. Desseguida el gran tresor de la bellesa sempre, i a voltes el de la beatitud o el de la intranquil·litat, són davant teu i no els copses, ells t'ampren.

En lloc del món, com a sota el meu pi, poden admirar-s'hi les corregudes de núvols flonjos pel cel blau, o estremir-s'hi mirant aquells altres pesants, on nien trons i s'hi forgen llamps. Això es veu estirant-se panxa enlaire.

Si un sé col·loca de boca terrosa, comença a veure animalets de Déu, els quals son un encís. Com és bell veure l'eleganta aranya teixint el fils subtils i enganyadors. Com són belles les aranyes... N'hi han de negres i peludes, n'hi han de rosses i cama-llargues, n'hi han que tenen el ventre com una petxina; aquestes són molt grosses i fan por a les criatures. Devegades sen troben sota el pi. S'estimen més teixir entre les fulles d'atzavara, i en lloc de menjar vespes menjar mosques.

¡Miréu quin conjunt més bell: aranyes grosses, vespes rabioses, atzavares punxagudes... com s'ajunten les coses! Un hom ja veu el moro i la guerra crudel.

Tornem, tornem als animalets de Déu. A més de les aranyes hi han els porquets de Sant Antoni, que, en veritat, fan molt fàstic, però cap mal; hi han les margaridetes, amb les seves ales roigues amb puntets negres; hi han aquells escarbatets verds, tant preciosos com pudents.

Hi han formigues, moltes formigues, moltes. Hi han papa-sastres, també són boniques les papa-sastres, però, ¿què voleu que us digui? a

mi ningú'm treurà del cap que's fiquen a les orelles i es mengen el cervell dels qui dormen al bosc i no's posen el gec a sota el cap.

Hi han orugues peludes, i de tant en tant algún banyut. Llagostes i plegamans, tants com vulgueu; d'aquelles, de grosses i petites, saltadores i voladores; els uns grocs i els altres verds, sempre a punt de confondre's amb les herbes.

¿I les herbes? Posant-se de boca terrosa també's veuen les tendres herbes i els bolets aixerrits, que passen la vida jugant a fet sota les mates.

Després un hom se tomba faç enfòra i veu la mar i la platja; una mar blava i una platja groga; allà, lluny, la ciutat. Fa un gran sol i l'aire no és diàfan; l'atmòsfera es palpable i se mou davant dels ulls amb una vibració tota sensual i mandrosa. Es tant bell, tant bell, tot allò, que acabes per no mirar-ho i fitar la vista en una vela blanca i després tancar els ulls.

Toquen hores i t'entornes a casa pausadament, entre les vinyes verdes, trepitjant el sauló que reverbera sota'l sol, convertint-se en espill d'or-cada granet.

LES REVISTES

"DIE KUNST"

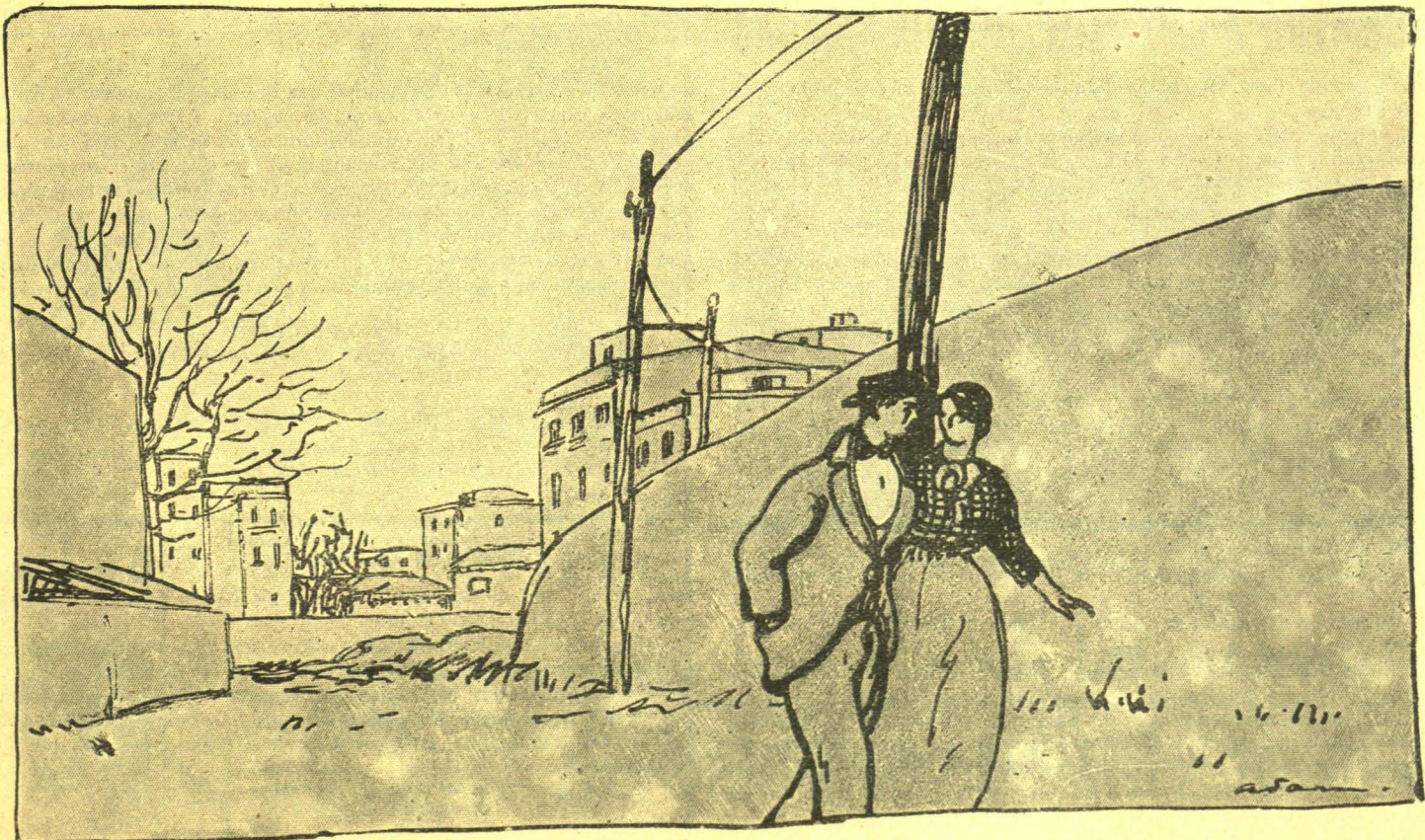
Reproduccions dels primers escultors alemanys moderns en fusta. Demostren totes elles habilitat i sensibilitat escultòrica, un gran avenç sobre la fador acadèmica que'n aqueixa branca de les arts plàstiques alemanyes persistia. Cap d'aquests artistes se mostra influït del preciosisme i acabament del francès Lacombe, tots ells deixen visible el treball de l'enformador. Espiritualment influïts uns den Maillol, francès; altres den Minne, belga. En Tachner, per la policromia i l'estil, influït dels gòtics nacionals.

"THE BOOKMAN"

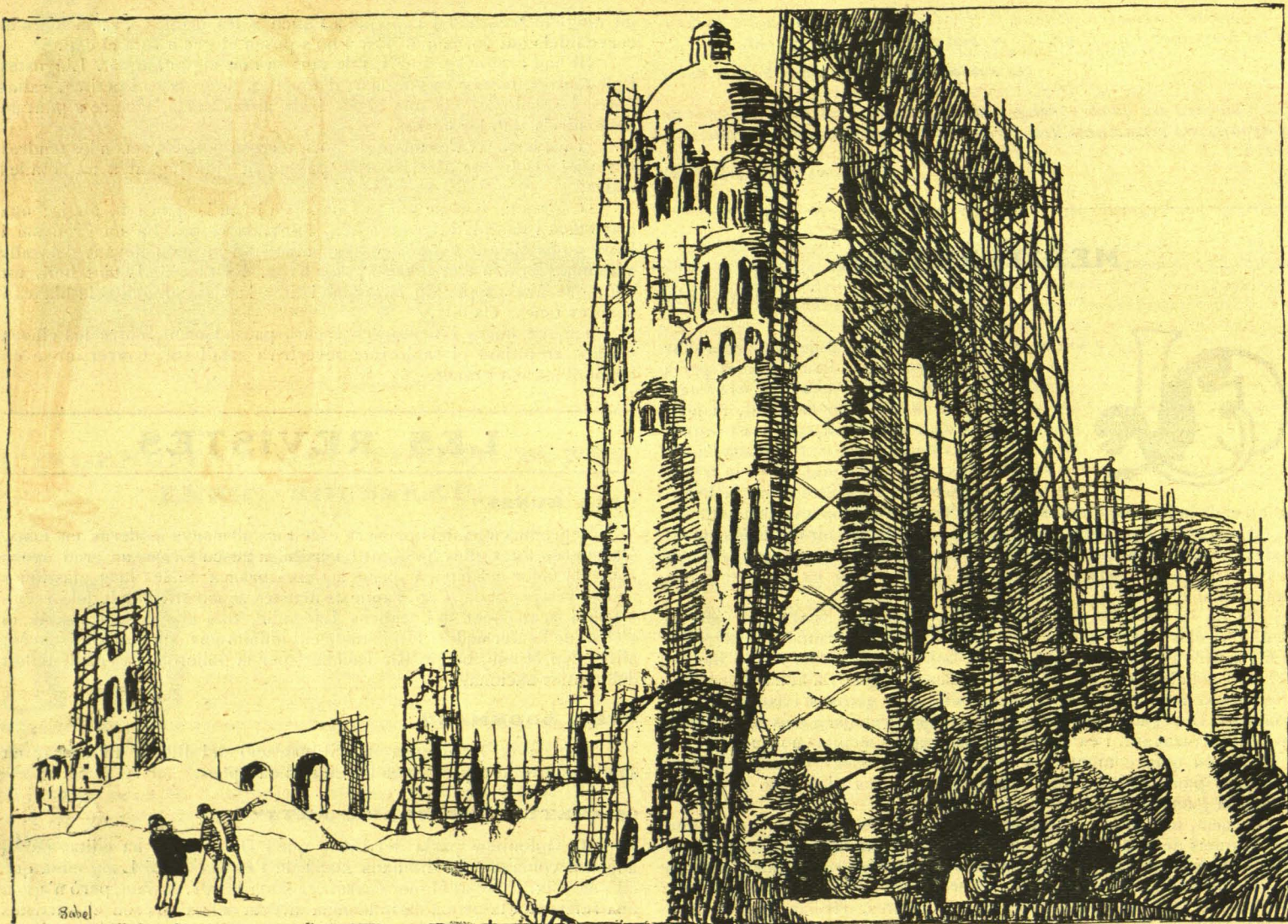
Senyala la renaixença de l'il·lustració del llibre. Florença, en aqueix sentit, al cap de totes les ciutats europees.

"GAZETTE DES BEAUX ARTS"

M. Goloubew parla del llibre que'l Dr. Martin ha editat per a donar a conèixer els dibuixos xinos de l'escola de Li Long-mien que ell posseeix. Combat algunes asseveracions del Dr. Martin, però n'apoia una referent a la probable influència directa dels xinos sobre'ls artistes del renaixement italià. En apoi d'aqueixa tesis reproduceix un dibuix

— No sents, amor meu, com d'uns quants dies ençà la Primavera...
— Si, però més aviat d'uns quants anys ençà.

L'EXPOSICIÓ D'INDUSTRIES ELÈCTRIQUES

- Caram, si que serà gran això.
- Oh... esperis. Això que veu no més és la taquilla.

d'aqueix recull xinesc al costat d'un den Boticelli, molt semblants en esperit i factura.

Nosaltres dubtem d'aquesta influència perquè aqueixos són paral·lismes fortuits, molt freqüents en l'art de països i èpoques distintes.

"MERCURI DE FRANÇA"

Filosofia de la Dança.— De l'escriptor anglès, D. Havelock Ellis, s'hi llegeix aquesta quinzena un article sobre la Dança amb el títol de Filosofia, en el que sosté que la Dança està íntimament lligada amb la religió i amb l'amor sexual, acabant per dir que també ho està amb el treball, que segons deia en Clavé, a l'home dignifica.

Opinió sobre l'enquadernació moderna.— L'autor comença per dir que l'època que no tenint un estil propi copia els estils antics és una època d'estruncament i decadència. Després fa història de l'enquadernació i cita entre'ls enquadernadors més famosos a en Grolier, en Bozerià, en Tuveni, que va resucitar l'estil gòtic, en Simier, en Trautz, etc., etc.

L'autor cerca les fonts d'inspiració que poden contribuir a renovar els estils de les escobertes dels llibres i troba que una de les millors és la que consisteix en saber adoptar la decoració del lloc i de les tapes a la naturalesa de l'obra que's proposin ornamentar, i fa constar que'ls antics no ho han fet mai i la major part dels bibliòfils d'avui en dia, tampoc ho fan.

Finides aquestes consideracions, passa a parlar de l'obra den Carles Meunier, del qui diu que ha basat la seva decoració en les flors; aquest artista les ha compreses i les ha vistes amb un esguart filosòfic, artístic i enamorat. L'autor fa grans elogis i diu que'n Meunier ha sigut el primer que ha fet, d'una manera sistemàtica, l'aplicació del tema del llibre a les escobertes. L'autor d'aquest article, que tant soroll està fent entre'ls nostres enquadernadors, se diu: Lleó Thevenin.

Alde Palazzeschi.— En Joan Papini publicà unes grans alabances del poeta italià moderníssim, en Alde Palazzeschi, que a Italia és el més

llegit, el més discutit i el més imitat per la darrera generació. En Palazzeschi és jovenet i florentí perquè va néixer a Florença el dia 2 de Febrer de 1885. Diu en Papini que'l difunt poeta Pascoli deia que no s'era poeta sinó's conservava en la vida l'infant que cadascú porta dintre quan neix. L'Alde Palazzeschi diu que és d'aquests i conté un noi a la moderna, viu com ell mateix, espiritual, i en el fons tan corromput com cal per a entendre la vida. Noi qui ha fugit d'estudi, que no està per lectures i que més s'estimaria fer-se còmic. Aquesta és la modesta opinió den Joan Papini, qui enamorat del poeta, cita aquests versos com a prova de lo que diu:

GIOCO PROIBITO

*Rasentano piano gli specchi invisibili
avvolti di nebbia,
non lasciano traccia nell' ombra,
gli specchi non anno riflessi,
non cade su loro,
dell' ombra una macchia,
ne pure la macchia dell' oro, etc.*

i més avall diu:

*Appaiono spiono lenti
si fanno ora vivi ora smorti
appaiono spiono lenti.*

tres versos que al final de la poesia els repeteix com un *ritornello*, que diuen a la patria del poeta.

Alguns crítics han dit que s'hi observen en ell influències den D'Annunzio i den Pascoli, cosa que'n Papini desmenteix.

El volum de versos d'aquest gran poeta se clou amb una cançoneta que té per títol: *Lasciatemi divertiri* que ha devingut cèlebre entre'ls italians i està composta, en gran part, de síl·labes i de sons que no signifiquen res.

*Són les miques i els bocins
de les altres poesies*

diu el poeta i conclou

*¿Els homes no demanen res als poetes?
¡Deixeu-me divertir! que tantes pu...*

L'aigrette que orna els barrets femenins de preu, deixarà d'estar de moda, perquè la Presidenta de la República francesa no podrà usar-la ja mai més d'aquí endavant.

Sembla que, al *décrocher la timbale*, M. Poincaré va jurar no dedicar-se mai més a la caça, per considerar aqueix *sport* una barbaritat de les més crudels. Els escriptors sarsuelistes trobaren manera de posar en solfa la decisió den *Raymond la Science*—com li diu la *Bataille Syndicaliste*.

«El President no vol matar ocells, cantaren a la *Bôte à Fursy*, però la Presidenta guarneix les seves

toilettes amb ocells embalsamats.»

S'ha acabat, doncs, la moda de les *aigrettes*.

Un pom de flors o un paisatget guaixat al revers del guant, sembla que és la darrera paraula de la moda femenina. Aqueixa ressurrecció de una moda francesa del temps de la Regència, és una mostra de l'ingeni i refinament esveradors del nostre benhaurat temps.

Que cuiti a passar aquesta moda, a fi de que les nostres barcelonines puguin disfrutar-ne ben aviat.

—¿Per què'm saluda si no'l conec?
—Es que avui m'he posat el barret del meu germà, qui crec que la coneix a vostè.

(London Mail)

CORRESPONDENCIA

Castanys. — Les llegendes son manses.

Abu Beker. — Massa erudit i massa serio.

B. B. — Envii fotografies bones i decidirem.

R. Bosc. — Vostè està equivocat, però la seva equivocació és correntment acceptada com article de fè. Vostè, que té estil, podria explicar en la nostra Revista les seves objeccions, que serien segurament contestades.

Stat. Anòn. LA NEOTIPIA, Rambla Catalunya, 116, Barcelona

MALVASÍA

≡ VELL ≡

GRANS PREMIS

CULLITA

S. ROBERT I RAVENTÓS

SITGES

Hospital, 49 BARCELONA

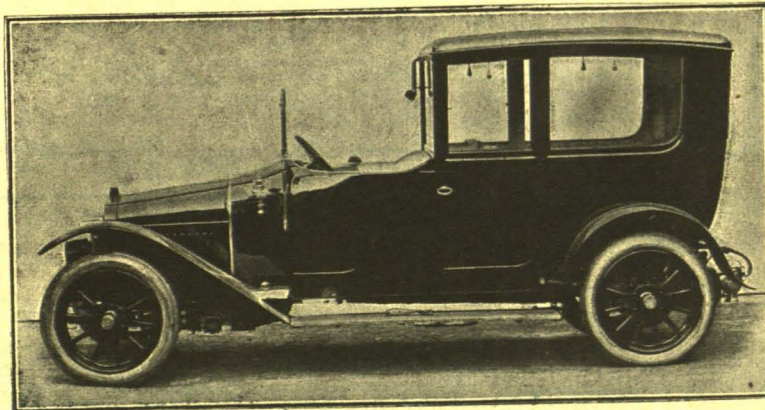
Ma's FOTOGRAFIA D'ART
ROSSELLÓ 277

Litinoide
la millor aigua de taula
cts ampolla. Demanar mostres
10 A. Serra Pelayo 9

IR. LORAT Y CA
SASTRE
TRAFALGAR 8. PPAL
APROP DE LA PLACA URQUINAONA

CARROGERÍES DE LUXE PER A AUTOMÒBILS

CASA FUNDADA EN 1900

MODEL DE LA CASA

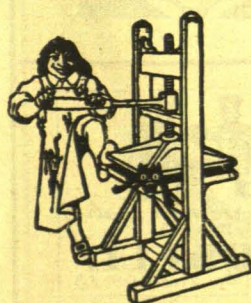
J. ROQUETA

SEPÚLVEDA, 148 TELÉFON 503
BARCELONA

PARFUMERIE AUX FLEURS

▪ Aigua de Colonia

Especialitat del FAIANS CATALÀ

LA NEOTIPIA

Impressions artistiques
Llibres, Fascicles, Guies
Invitaciones, Circulars
Revistes, Programes, &

Rambla Catalunya, 116 - Telèf. 7908

OBRADOR DE DAURATS I DECORACIÓ ANTIGA I MODERNA

Imitacions a bronze, marbre, marfil i alabastre
Especialitat en restauració d'antiguitats

A. LLUCH I J. OLIVA

Mallorca, 286, baixos
(entre Lluïa i Bruch)

BARCELONA

— Qui no anuncia no vèn. ¿Ho sent?

Faïans Català CORTS CATALANES 615

Vaixelles

Cristalleria

¿QUÉ LI PASSARÁ?

Contra l'assassinat premeditat — cas Mme. Caillaux — el Còdic penal francès té establerta la pena de mort.

Si hi han atenuants — cas Mme. Caillaux — la pena queda modificada en cinc anys de correccional.

Si el Jurat aprecia l'obcecació i arrebatament — cas Mme. Caillaux — la pena s'escusa fins a dos anys.

Si l'advocat defensor pot provar que la conducta de l'agressora fou sempre intaxable — cas Mme. Caillaux — la condemna, si existeix, comença en temps indeterminat.

Si el Jurat aprecia provocació o insult per part de la víctima — cas Mme. Caillaux — el processat és absolt, beneficiant d'indemnització per danys i perjudicis.

Si l'advocat defensor prova que l'acte criminos fou executat per motius patriòtics — cas Mme. Caillaux —

l'agressora serà nomenada Reina de les Ponceles del quarto de l'Eliseu i el seu marit serà nomenat President del Concell de Ministres.

Si el fiscal està conforme amb la defensa — cas Mme. Caillaux — s'erigirà un monument a l'agressora al costat mateix del de Joana d'Arc, i l'aniversari del crim serà dia de festa nacional, en substitució del 14 de Juliol. Ademés, l'agressora obtindrà les palmes acadèmiques, diploma de ciutadana de mèrit de la vila de París i la gran creu de la Legió d'Honor.

(Lustige Blätter, Berlin)

Ella. — ¡Bufa! ¡M'he ficat el puro a la boca pel cantó encès!...

Ella. — Sort, encara, que te n'has adonat desseguida.

(Lustige Blätter, Berlin)

DOS LEONES

RAMBLA DE CATALUNYA 22

FERRETERIA. FUMISTERIA. DAGUERIA. BATERIA DE CUINA. ARTICLES PER A VIATJE I SPORT. METALLS D'ORNAMENT. USTENSILIS DE PERRUQUERIA - Vendes al engròs en totes les regions - VENDES a la MENUDA - Suministre a preus especials a Hotels. Col·legis. Comunitats. Hospitals. Companyies ferro-carrils. Empreses civils, militars i navieres.

*Marcas i Gravats
Assortit interminable*

La Pinacoteca

Corts Catalanes, 644 - Barcelona

*Ningú pot decorar amb
gust les seves parets sen-
se visitar aquesta casa*

CALÇAT PERA NENS

JOSEP OMEDES

**UNICA CASA QUE VEN LLEGITIMS
CALÇATS NORTAMERICANS DE LUXE**

SECCIÓ A MIDA

TELÈF 3514 FONTANELLA 7

Vda. de E. Texidor

*Material completo para
Arquitectura... Dibujo...
Pintura... Decoración etc...*

*Ponda de Sn. Pedro 16.
BARCELONA*

*Telefeno
..... 1289.*

